

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTWK

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Lipno

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 44/2015

listopad 2015

Rok X

VII (XXXIV) POSIEDZENIE KUJAWSKO-POMORSKIEGO KOLEGIUM INSTRUKTORÓW KRAJOZNAWSTWA PTWK

Na dzień 30 maja 2015 roku, zwołane zostało kolejne - siódme w obecnej kadencji - posiedzenie Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTWK. Tym razem gościliśmy w grudziądzkiej nadwiślańskiej Marinie w porcie Schulza, a w rolę gospodarza wcielił się prezes Oddziału PTWK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu Piotr Łukiewski.

Po części wstępnej przystąpiliśmy do praktycznych zadań realizowanych według przyjętego porządku obrad. W trakcie tego posiedzenia Kole-

gium pozytywnie zaopiniowało kandydatury Zdzisława Gostomskiego z Oddziału im. Ziemi Chełmińskiej oraz Tadeusza Frymarka z Regionalnego Oddziału „Szlak Brdy” w Bydgoszczy na stopień Instruktora Krajoznawstwa Polski. Wszystkim składamy w tym momencie serdeczne gratulacje.

Na posiedzeniu rozpatrywano także inne bieżące kwestie - m.in. problematykę organizacji IX WZAK-

u, który odbędzie się w dniach 3 i 4 października 2015 roku w Inowrocławiu, a także przedstawione zostało sprawozdanie ze szkolenia kierowników Regionalnych Pracowników Krajoznawczych.

Po zakończeniu obrad, organizatorzy spotkania zaprosili uczestników na krótki spacer grudziądzką Mariną i dalej przez Bramę Wodną, wzdłuż spichrzów na Górę Zamkową, by zakończyć wejściem na nowo wybudowaną replikę wieży Klimek. Pogoda była wspaniała i piękne widoki. Z roli przewodnika doskonale wywiązał się Piotr Łukiewski.

Krzysztof Czerepowicki
foto Tadeusz Perlik

IX WOJEWÓDZKI ZLOT AKTYWNYCH KRAJOZNAWCÓW „WZAK Inowrocław 2015”

Tradycja, którą kontynuujemy od lat sprawiła, że spotkaliśmy się na Wojewódzkim Zlocie Aktywnych Krajoznawców już po raz dziewiąty. Organizatorem kolejnego WZAK-u był inowrocławski Oddział PTTK, a ściślej rzecz ujmując jego działacze z prezesem Andrzejem Dargaczem oraz wiceprezesem Radosławem Balmowskim na czele. Prezes właśnie, deklarację zorganizowania Zlotu w Inowrocławiu złożył podczas IV Sprawozdawczo-Wyborczego Sejmiku Krajoznawców Województwa Kujawsko-Pomorskiego odbywającego się 11 stycznia 2014 roku w toruńskim Forcie XIII. To głównie dzięki zaangażowaniu tych dwóch osób udało się zorganizować i przeprowadzić tę imprezę. Wielce pomocnymi, bez udziału których pełna realizacja założeń IX WZAK-u byłaby niemożliwa, były panie

Teresa Buraczewska, Iwona Przybyła, Urszula Żurawska a także koledzy Tadeusz Konieczka, Antoni Ścigacz i Sebastian Owczarek.

W uroczym Lew-Hostelu, który był bazą Zlotu, zjawili się blisko pięćdziesięciu krajoznawców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego oraz lubelskiego, pomorskiego i wielkopolskiego. Osoby przybyłe na Zlot, to pasjonaci krajoznawstwa i turystyki, chętni do poznawania regionu jego tradycji, historii i obyczajów.

IX Wojewódzki Zlot Aktywnych Krajoznawców rozpoczął się w ważnym dla Inowrocławia miejscu. Instytut Prymasa Józefa Glempa mający swoją siedzibę w Kujawskim Centrum Kultury był pierwszym etapem poznawania regionu. Następnie uczestnicy obejrzeni znajdującą się w podziemiach teatru stałą wystawę solnictwa, nawiązującą do nieistniejącej już kopalni Solno. Po opuszczeniu tego gmachu krajoznawców „przejęła” Teresa Buraczewska, która w ciekawy sposób zaprezentowała miasto Inowrocław z jego wszelkimi atrakcjami. Najstarszy w Inowrocławiu i jeden z najstarszych w tej części województwa kościół Imienia Najświętszej Maryi Panny - zwany „ruiną”, pomnik świętego Wojciecha, kościół pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny, zabytkowe kamienice przy ulicy Królowej Jadwigi, fragmenty miejskich fortyfikacji, gmach sądu, czy też pomnik upamiętniający obronę miasta w 1939 roku, to elementy, które obejrzelśmy z zaciekawieniem. Ostatnim etapem sobotniej eskapady było zwiedzenie wszelkich atrakcji jakie ma dla kuracjuszy i turystów uzdrowska część miasta. Słynny paw - zegar słoneczny, przepiękne dywany kwiatowe, ławeczka generała Sikorskiego, muszla koncertowa, ogrody papieskie, pijalnia wód mineralnych z chatą kujawską, plamianią i ławeczką teściowej czy wreszcie na dopełnienie przepiękna tętnia na długo pozostaną w pamięci uczestników.

W godzinach wieczornych w gościnnych progach Saloniku Artystyczno-Literackiego Biblioteki Miejskiej im. Jana Kasprowicza przeprowadzony został Sejmik Krajoznawców. W Sejmiku uczestniczyły osoby zaproszone przez organizatorów - pani Elżbieta Piniewska radna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz autor publikacji poświęconej działalności Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Inowrocławiu - Bogdan Wojtkowiak. Spotkanie uczestników rozpoczął występ zespołu artystycznego Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich Gminy Inowrocław „Kruszowianki”. Następnie prze-sympatyczna Iwona Przybyła przedstawiła multimedialną prezentację walorów krajoznawczych Kujaw Zachodnich okraszoną okolicznościowymi wierszami recytowanymi przez uczniów grupy teatralnej działającej przy miejscowym II Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej. W dalszej kolejności przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa Krzysztof Czerepowicki złożył krótkie sprawozdanie z działalności Kolegium w minionym okresie, a następnie

wręczył organizatorom Zlotu okolicznościowe adresy z podziękowaniem za trud wniesiony w organizację i przeprowadzenie naszej sztandarowej imprezy. Stosowne podziękowania otrzymali: Radosław Balmowski, Antoni Ścigacz, Teresa Buraczewska, Iwona Przybyła i Sebastian Owczarek. Na ręce wiceprezesa Zarządu Oddziału złożono również podziękowania dla Andrzeja Dargacza oraz dla całego Oddziału. W tym momencie Krzysztof Czerepowicki wręczył również stosowny adres dla dyrekcji Biblioteki Miejskiej im. Jana Kasprowicza oraz dla kierownictwa „Lew-Hostelu”. W trakcie spotkania uczestnicy mieli okazję obejrzeć wystawę pochodzącą ze zbiorów honorowego prezesa Oddziału PTTK w Inowrocławiu - Tadeusza Konieczki.

Na zakończenie Sejmiku Krajoznawców zasłużonym dla promocji regionu i rozwoju idei krajoznawstwa wręczono wyróżnienia. Otrzymali je Radosław Balmowski, Antoni Ścigacz oraz Krzysztof Czerepowicki.

Tuż przed wyjściem z Saloniku Artystyczno-Literackiego Biblioteki Miejskiej Sebastian Owczarek wręczył każdemu z uczestników WZAK-u pamiątkową fotografię zrobioną przed budynkiem Kujawskiego Centrum Kultury.

W sobotę odbyło się również kolejne posiedzenie Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK, na którym Antoni Ścigacz - przewodniczący Oddziałowej Komisji Krajoznawczej w Inowrocławiu został mianowany Instrukтором Krajoznawstwa Regionu.

Niedzielną część Zlotu poświęcona była na zapoznanie uczestników z najciekawszymi obiektami krajoznawczymi na terenie powiatu inowrocławskiego. Przewodnikiem po tych obiektach była Urszula Żurawska. Pierwszym obiektem była bazylika mniejsza pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny, będąca sanktuarium Królowej Miłości i Pokoju - Pani Kujaw znajdująca się w Markowicach. Świątynia ta posiada przebogaty wystrój wnętrza z przeważającym barokiem i rokokiem oraz gotycką rzeźbą z XV wieku. Następnie przemieściliśmy się do Kruszwicy - miasta położonego nad północnym brzegiem jeziora Gopło. Tu obejrzelśmy najśłynniejszy zabytek jakim jest Mysia Wieża, będąca pozostałością po ówczesnym zamku. Z Kruszwicy udaliśmy się do miejscowości Góra, gdzie obejrzelśmy klasycystyczny kościół ufundowany przez szambelana Jana Kościelskiego oraz otaczający go cmentarz z zachowanymi XIX wiecznymi nagrobkami, w tym nagrobkiem Stanisława Przybyszewskiego z 1931 roku. Ostatnim obiektem, który obejrzelśmy był znajdujący się w miejscowości Pieranie barokowy drewniany kościół pw. św. Mikołaja zwany „Kujawską Częstochową”. Mieliśmy okazję zobaczyć przepiękne sklepienie nawy głównej z rokokowymi polichromiami oraz cudowny obraz Matki Boskiej Łaskawej, który jest drugim po jasnogórskim ukoronowanym obrazem w Polsce.

Po powrocie do Inowrocławia w sanatorium „Oaza” zjedliśmy obiad, po którym nastąpiło zakończenie zlotu, nad którym patronat objęli Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Miasto Inowrocław. Krzysztof Czerepowicki w imieniu uczestników Zlotu raz jeszcze podziękował organizatorom za przygotowanie i przeprowadzenie ciekawej imprezy. W tym momencie okolicznościowy adres z podziękowaniami wręczony został naszej niedzielnej przewodniczącej Urszuli Żurawskiej. Po pożegnaniu się z koleżankami i kolegami i stwierdzeniu „Do zobaczenia za rok na kolejnym X WZAK-u” wyruszyliśmy w drogę powrotną do miejsc swojego zamieszkania. W ten sposób zakończył się IX Wojewódzki Zlot Aktywnych Krajoznawców Inowrocław 2015.

I w tym roku - podobnie jak w zeszłym - pogoda, jak na początek października była wyśmienita, o deszczu w ogóle być mowy nie mogło. Ciepło, pogodnie i słonecznie - tak było całą sobotę, a także w niedzielę.

Do zobaczenia za rok na X WZAK-u, który odbędzie się we Włocławku.

Krzysztof Czerepowicki

foto: Sebastian Owczarek

PRAWDĘ MÓWIĄC

Brać przewodnicka z właściwą sobie nutką autoironii przywołuje często swego patrona czyli świętego Floriana, który jak wiadomo, jest też patronem strażaków, wskazując przy tym, że między tymi profesjami nie ma żadnej różnicy, wszak jedni i drudzy leją wodę. Jeszcze dalej w tej kwestii poszedł znany z poczucia humoru, św. pamięci ksiądz prof. Józef Tischner. Dociekając prawdy zwykły był przywoływać góralską definicję prawdy, która brzmi: „Cała prawda, półprawda i gówno prawda”. Teorie te jakże często znajdują praktyczne zastosowanie, także wśród przewodników.

Dwa lata temu miałem okazję uczestniczyć w świetnej skądinąd imprezie „X Ogólnopolski Guide Tour” organizowanej z okazji Roku Przewodnickiego 2013 przez Oddział PTTK Międzyzdroje i Klub Przewodników „Bastka Kaszana” w Trzebiatowie. Jednym z punktów programu było złożenie kwiatów pod pomnikiem Czesława Piskorskiego w Lubiniu. Podczas tej ceremonii wymieniono szereg jego zasług, a wśród nich batalię o powrót z Warszawy do Szczecina bezprawnie przetrzymywanego pomnika włoskiego kondotiera Bartolomeo Colleonego. „*To był prezent, a prezentów jak wiadomo nie zwraca się*”, zareplikował przewodnik warszawski. Mimo to pomnik w postaci repliki powrócił do Szczecina i aktualnie znajduje się na Placu Lotników. Sprezentowany zaś Warszawie oryginał stoi na dziedzińcu Akademii Sztuk Pięknych. „*To nie jest oryginał*” - zakończył dyskurs przewodnik szczeciński. Skopiowano kopię z kopii więc nie ma o co kopii kruszyć. Tymczasem wykonany z brązu oryginał, renesansowy pomnik konny włoskiego kondotiera Bartolomeo Colleonego dłuta Andrei del Verrocchio znajduje się w Wenecji.

Każdej z tych trzech wypowiedzi nie sposób odmówić racji, lecz jednocześnie wszystkie one mieszczą się zarówno w cytowanym kanonie prawdy po góralsku, jak i w przewodnickiej prawdzie według św. Floriana. Rzadki to raczej przypadek, aby płynący z ust przewodnika przekaz, był kwe-

stionowany przez jego słuchaczy. Częściej natomiast spieramy się we własnym gronie o fakty, o daty i miejsca wydarzeń, o szczegóły. Werbalna wówczas argumentacja spotyka się z kontrargumentem i na ogół każdy pozostaje przy swojej prawdzie. Powstaje zatem jeszcze jedna odmiana prawdy - prawda relatywna, jaką w formie anegdoty z życia przewodnickiego odnotowałem pod pomnikiem Czesława Piskorskiego w Lubiniu koło Międzyzdrojów.

tekst i foto Bogumił R. Korzeniewski
Ciechocinek

ZMIANA W SKŁADZIE CENTRALNEGO ZESPOŁU WERYFIKACYJNEGO Odznaki Krajoznawczej Polski

W tym roku dokonana się zmiana w składzie Centralnego Zespołu Weryfikacyjnego Odznaki Krajoznawczej Polski. Z prac w zespole zrezygnował Zasłużony Instruktor Krajoznawstwa Henryk Stopikowski z Grudziądza. W jego miejsce do składu Centralnego Zespołu Weryfikacyjnego Komisja Krajoznawcza ZG PTTK dokooptowała Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa - Krzysztofa Czerepowickiego również z Grudziądza.

WYDAWCA: Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK
z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. gen. Józefa Hallera 32
Wydawnictwo bezpłatne. Ukazuje się w y ł ą c z n i e w formie elektronicznej
ADRES DO KORESPONDENCJI: Krzysztof CZEREPOWICKI e-mail: krzysztof.czerepowicki@gmail.com